

1. melléklet: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Tervhez kapcsolódó ajánlások

1.1 A szerkezetalakításra, a térségi területfelhasználási kategóriákra vonatkozó ajánlások

(a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 18/2004 (XI. 9.) számú rendelet – továbbiakban Rendelet – 1. melléklete szerinti térségi szerkezeti tervhez)

1.1.1. A szerkezetalakításra vonatkozó általános ajánlások

- 1.1.1.1 A rendeltetésszerű használatot, építést korlátozó, védőövezet-igényű tevékenység számára csak ott biztosítson a településrendezési terv területet, ahol a védőövezet nem nyúlik át a szomszéd település közigazgatási területére, kivéve, ha a területfelhasználási egység térségi jelentőségű településüzemeltetést szolgáló létesítmény elhelyezésére szolgál és elhelyezéséhez az érintett települések önkormányzatai hozzájárulnak.
- 1.1.1.2 A települések külterületi területfelhasználási rendszerében törekedni kell a magas ökológiai értékű zöldfelületi elemek zöldfelületi rendszerben történő összekapcsolására.
- 1.1.1.3 A fokozott árvízi kockázatnak kitett területeken a helyi építési szabályzat készítésekor kiemelt figyelmet kell fordítani a biztonságos építés feltételeire, akár általános előírások, akár sajátos övezeti előírások alkalmazásával.

1.1.2. Mezőgazdasági térség

- 1.1.2.1 A védett természeti területeken, Natura 2000 területeken, az ökológiai hálózat területén lévő mezőgazdasági területeket a településrendezés eszközeiben olyan korlátozott használatú mezőgazdasági terület-felhasználási egységbe célszerű sorolni, ahol épület nem létesíthető, vagy az épületek kialakítása a védelmi célokkal összhangban a természeti területek fenntartása, a természetvédelmi célú tájgazdálkodás, ismeretterjesztés, bemutatás, génmegőrzés és ehhez kapcsolódó ökoturisztikai fejlesztés érdekében történik.
- 1.1.2.2 A Hortobágyi Nemzeti Park térségében a világörökségi védelem alatt álló pusztai területén és annak védőövezetében, amelyek egyben az országos ökológiai hálózat meghatározó területei és Natura 2000 területek is, olyan komplex pusztai tájgazdálkodás fenntartása, kialakítása a cél, amely biztosítja a történelmi pusztai tájgazdálkodás - meghatározóan a hagyományos legeltetési állattartás - fenntartását, a pusztai kulturális értékeinek megőrzését. Ennek érdekében fontos feladat a történelmi tájhasználatnak megfelelő gyepterületek, vizes élőhelyek ökológiai tájrehabilitációja is.
- 1.1.2.3 A felhagyott rizsföldek tájrehabilitációját az adott terület termőhelyi és természeti adottságainak figyelembevételével vizes élőhelyként, gyepterületként, erdőként vagy halastóként indokolt biztosítani.
- 1.1.2.4 Kertes mezőgazdasági területként indokolt szabályozni a települési területekhez térben és funkcionálisan szervesen kapcsolódó „szőlőhegyek”, szőlőskertek, volt zártkertek területeit. Ezen települési terület-felhasználási egység területén csak a történelmi hagyományoknak megfelelő gazdasági épületek létesítésének engedélyezése indokolt.
- 1.1.2.5 Általános mezőgazdasági területként szabályozandók az árutermelő gazdálkodásra alkalmas mezőgazdasági területek, ahol a településrendezés eszközeivel is biztosítani kell a legalább egy családot eltartani képes földbirtokok megtartását, kialakítását.

- 1.1.2.6 Biztosítani kell a mezőgazdasági majorok, üzemközpontok hagyományos funkciójuknak megfelelő fejlesztési lehetőségét, új birtokközpontok kialakításának településrendezési feltételeit.
- 1.1.2.7 Általános mezőgazdasági területen a termőföldek felaprózódását a településrendezés eszközeivel is indokolt megakadályozni.
- 1.1.2.8 Az Országos Területfejlesztési Konceptió deklaráta, hogy az Alföldre jellemző tanyás tájszerkezet egyedülálló nemzeti érték, amelynek megtartását, élővé tételét a kialakult új funkcióknak megfelelően biztosítani célszerű.
- 1.1.2.9 A tanyás tájszerkezet megőrzését, a tanyák fejlesztését a településrendezés eszközeiben úgy célszerű biztosítani, hogy birtokközpontként való fejlesztésükre legyen lehetőség. (A településrendezési tervek készítése során kezdeményezni célszerű az OTÉK-nál megengedőbb szabályozást, amely szerint a legalább 1500-2000 m²-es tanya is fejleszthető legyen birtokközpontként.)
- 1.1.2.10 Biztosítani célszerű a tanyák falusias lakóterülettel azonos beépítési lehetőségét, indokolt támogatni továbbá a tanyák turisztikai, üdülési célú fejleszthetőségét is.
- 1.1.2.11 A belvízelvezető csatornák rendszeres karbantartásával biztosítandó a belvíz által veszélyeztetett területek rendeltetésszerű használata. A belvíz által rendszeresen veszélyeztetett területek racionális tájhasználatára érdekében támogatandó a gyepterületek, vizes élőhelyek rehabilitációja, a belvizes területek erdősítése, állóvizek kialakítása, amelyek növelik a megye természeti, tájképi értékekben való gazdagságát is.
- 1.1.2.12 A nagy összefüggő mezőgazdasági szántóterületek tájképi tagolása érdekében a mezővédő erdősávok, külterületi fasorok védelmét és további fasorok, véderdősávok, mezsgyék telepítését ösztönözni kell.

1.1.3. Vegyes területfelhasználású térség és erdőgazdálkodási térség

- 1.1.3.1 A Tisza-tó, Tisza, Körös menti vegyes területfelhasználású térség területén a táj- és természetvédelmi, ökológiai, vízgazdálkodási, tájképvédelmi, környezetvédelmi szempontok összehangolásával célszerű biztosítani a környezetkímélő ártéri tájgazdálkodás lehetőségét.
- 1.1.3.2 A biológiai sokféleség növelése, a táj változatosabbá tétele érdekében növelni célszerű az erdőterületek arányát.
- 1.1.3.3 A Tisza-tó térségében az erdőterületek növelésével, környezetkímélő tájgazdálkodással is célszerű biztosítani a jó környezetminőség megőrzését és javítását.
- 1.1.3.4 A megye rendkívül alacsony erdősültsége miatt a meglévő erdőterületek fokozott védelmét biztosítani kell.
- 1.1.3.5 A Tisza menti erdőgazdálkodási térség és vegyes területfelhasználású térség területén, védett természeti területeken, Natura 2000 területeken ösztönözni kell az erdőgazdálkodásnak a táj- és természetvédelmi, ökológiai érdekekkel való összehangolását.
- 1.1.3.6 Az ökológiai hálózat területén ösztönözni kell a termőhelyi adottságoknak megfelelő őshonos erdőállományok fenntartását, a tájidegen erdőállományok fokozatos lecserélését őshonos állományokra, valamint ösztönözni kell a folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodási módszerek alkalmazását.
- 1.1.3.7 A megye egyéb területein az erdőterületek fejlesztése során a gazdasági szempontok mellett az adott terület természetvédelmi, ökológiai, tájképvédelmi, környezetvédelmi jelentőségét is célszerű figyelembe venni.

1.1.4. Települési térség

- 1.1.4.1 Kerülni kell a meglévő településtesttől elszakadó, más területfelhasználási egységekbe ékelődő és ezért környezeti/területhasználati konfliktusok kialakulásának veszélyét hordozó, új beépítésre szánt területek kijelölését.
- 1.1.4.2 Új hétvégi házas üdülőterület kijelölése a megyében nem indokolt, a településrendezési eszközökkel az üdülésnek és rekreációnak a helyi népesség számára jövedelemtermelő formáit szükséges ösztönözni.
- 1.1.4.3 A gazdasági területek kínálatát kistérségi szinten szükséges összehangolni olyan módon, hogy új gazdasági terület kijelölésére csak akkor és olyan mértékben kerüljön sor, hogy a kistérség összes kínálata ne haladja meg a már betelepült, működő gazdasági területek nagyságának kétszeresét. A legalább hét éve kijelölt, de nem betelepült gazdasági területek területfelhasználási egységbe sorolásának felülvizsgálata indokolt.
- 1.1.4.4 Ne jelöljenek ki a települések olyan új gazdasági és egyéb nagy forgalmat vonzó beépítésre szánt területeket, melyeket meglévő, vagy a magasabb szintű tervekben rövidtávon megvalósítani tervezett közlekedési infrastruktúra nem tud kiszolgálni. Elsősorban a közlekedési hálózatokkal jól feltárt barnamezős területek (újra)hasznosításának ösztönzése (pl. Kunmadaras esetében akár a MÁV-val közös stratégiák keresése), zöldmezős fejlesztések visszafogása, megyei-térségi szintű gazdasági területkínálat kialakítása a cél.
- 1.1.4.5 Új gazdasági terület kijelölésének szükségessége és a legmegfelelőbb helyszín kiválasztása a településrendezési tervek alátámasztó munkarészében, a térségi és fejlesztési feltételek összefüggéseinek bemutatásával igazolandó.
- 1.1.4.6 A vasút számára értéktelenné vált, kiürült gazdasági, volt honvédségi területek, korábbi funkcióját veszített majorok stb. újrahasznosítási szándéka esetén a teljes szoba jöhető területre egységes és részletes szabályozást ajánlott készíteni annak érdekében, hogy ne alakuljanak ki a későbbiekben hasznosíthatatlan maradványterületek.
- 1.1.4.7 A településszerkezeti tervben kijelölt nagy összefüggő új beépítésre szánt területek szabályozását (építési jogok keletkeztetését) ajánlott ütemezni annak érdekében, hogy a használatbavétel hatékonyan és koncentráltan történjen, továbbá, hogy építési jogok csak ott keletkezzenek, ahol ez rövidtávon indokolt és ezzel a későbbi kártérítési igények felmerülése elkerülhető legyen.

Városias települési térség

- 1.1.4.8 A megyének – városhálózatának további bővítése helyett – a városhálózat minőségi fejlesztésére indokolt koncentrálnia.
- 1.1.4.9 Megyei-regionális szinten és a településrendezés eszközeivel is segíteni kell a Tisza menti „várospárok” (esetenként város-községpárok) megyehatáron túlnyúló kontextusban is értelmezett összehangolt fejlesztését és térségi szerepek megerősítését a Tisza menti belső periféria dinamizálása érdekében (Tiszafüred – Poroszló község; Kisköre-Abádszalók; Szolnok – Törökszentmiklós; Tiszakécske – Cibakháza község, Tiszaföldvár).
- 1.1.4.10 Az egymással szomszédos, illetve egymás hatókörében fekvő, közel azonos nagyságú városok számára ajánlott egymással összehangolt, sőt közös, munkamegosztásra épülő településrendezést megalapozó fejlesztési stratégiát kidolgozni, az egymás energiáit kioltó versengés helyett a térség vonzerejét növelő, szinergikus hatású együttműködések ösztönözni a területkínálatok vonatkozásában (is). A városok területkínálatának összehangolását a megye, illetve régióhatáron túl is ösztönözni szükséges.
- 1.1.4.11 Városias települési térség területén törekedni kell a kompakt településtestek megőrzésére, kerülni kell a nagy összefüggő új kertvárosias területek kijelölését.

Zöldmezős lakóterület-fejlesztések helyett meglévő lakóterületek minőségi fejlesztését, funkcionális gazdagítását indokolt ösztönözni. Korszerű, jövedelemtermelő turisztikai célra kevésbé alkalmas hétvégi házas üdülőterületek esetében lakóterületi célú használatváltás lehetőségének mérlegelése indokolt.

1.1.4.12A települési zöldfelületeket is koncentráltan, illetve hálózatba szervezve (rekreációs folyosókat kialakítva), elsősorban közcélú zöldfelületek formájában javasolt fejleszteni. A fasorok fejlesztését a települési infrastruktúrafejlesztés szerves részének javasolt tekinteni és ennek megfelelő súllyal szerepeltetni a településrendezési tervekben, építésszabályozásban. A városi zöldfelülethálózatot javasolt bekapcsolni a térségi rekreációs-turisztikai hálózatokba. Indokolt az elsődlegesen rekreációs funkciójú kerékpárút-hálózati elemek és a zöldfelület-hálózat összehangolt fejlesztése;

Hagyományosan vidéki települési térség

1.1.4.13A településhálózati csomóponti térségben (Szolnok, Jászberény térségében) lévő községek területén elsősorban a városellátó tájgazdálkodást és a városi rekreációt szolgáló funkciókat, a kondicionáló zöldfelületek fejlesztését indokolt ösztönözni. A lakóterületi és a gazdasági-logisztikai szuburbanizációt gerjesztő kínálatok vonatkozásában a térségi településszerkezeti, közlekedési hatások vizsgálata, a kínálat térségi összehangolása javasolt.

1.1.4.14Az ökológiai hálózat településein elsősorban a komplex tájgazdálkodáshoz és a helyi ellátáshoz szükséges szolgáltatások megtelepedésének területi feltételeit szükséges megteremteni. Az ökológiai hálózat területén, továbbá a világörökségi területek által érintett településeken a településrendezés eszközszerével meg kell előzni minden olyan tevékenység megtelepedését, mellyel a terület természeti, táji értékeinek megőrzését és turisztikai célú hasznosítását veszélyeztetheti, illetve a korábbinál jelentősen nagyobb forgalmat vonz a településre és térségébe (kiserőművek, a helyi ellátáshoz és a komplex tájgazdálkodáshoz szorosan nem kapcsolódó gazdasági-logisztikai tevékenységek stb).

1.1.4.15Az elsődlegesen üdülési funkciójú hagyományosan vidéki települések települési térsége területén kiemelten fontos az egységes hagyományos településkép, településszerkezet, a „településperemek” védelme. A turisztikai szolgáltatások bővítését kiemelten javasolt ösztönözni, ha az meglévő – értékes – épületek-épületegyüttesek felújításával, korszerűsítésével, vagy településképet romboló, rosszul működő létesítmények, területek felértékelésével valósul meg. A turisztikai vonzerőt kedvezőtlenül befolyásoló gazdasági tevékenységek megtelepedése nem támogatandó.

1.1.5. Vízgazdálkodási térség

1.1.5.1 A folyók árterein és azzal határos területeken célszerű biztosítani az ártéri tájgazdálkodás alapfeltételeit, összehangolva a természetvédelmi és ökológiai követelményekkel.

1.1.5.2 A Tisza-tó egységes vízgazdálkodási térség egyes részterületein, azok tényleges adottságainak megfelelő másodlagos funkció (pl. természetközeli terület, erdőterület stb.) kijelölése javasolt a szabályozási tervek készítése során.

1.1.5.3 Javasolt megvizsgálni a jelentősebb állóvizek, meglévő és tervezett főcsatornák többcélú hasznosításának lehetőségeit, feltételeit, figyelembe véve az adott állóvíz, főcsatorna elsődleges rendeltetését és a környező terület jellegét (pl. természetvédelmi területek). Amennyiben lehetőség van többcélú hasznosításra, úgy annak településrendezési feltételeit javasolt megteremteni a szabályozás során.

1.1.5.4 Az árvízi tározók építésénél, kivitelezésénél – a korábbi terveknek megfelelően – javasolt megvizsgálni az állandó tározás lehetőségét.

1.1.5.5 A településrendezés során javasolt a meglévő csatornák vízgazdálkodási területfelhasználási egységként történő szabályozása, és egyértelmű jelölése, lehetőséget teremtve ezzel az állandó tározásra, a kiegyensúlyozott vízháztartás megteremtésére. Fokozott hangsúlyt javasolt helyezni a csatornák „jókarbantartásának” településrendezési eszközökkel történő ösztönzésére.

1.1.6. Műszaki infrastruktúrahálózatok és egyedi építmények

1.16.1 A tervezett vonalas létesítmények (közlekedési hálózat, távvezetékek, szénhidrogén szállítóvezetékek) nyomvonalát a meglévő vonalas létesítmények nyomvonalához célszerű igazítani, figyelembe véve a különböző szakágak érdekeit is.

1.1.6.2 A zsáktelepülések második bekötésének ütemezésénél, megvalósításánál elsődleges szempontként a közösségi közlekedési ellátottság megvalósíthatóságát indokolt szem előtt tartani.

1.1.6.3 A fő áruszállítási tranzitirányokban indokolt elősegíteni a vasúti áruszállítás részesedésének növelését a vasúthálózat kapacitásának bővítésével (második vágány építése, villamosítás), valamint a szolgáltatási színvonal emelésével (pl. iparvágány, rakodók építése stb.). Ennek megfelelően a nagyobb települések illetve közlekedési csomópontoknak számító települések esetén (pl. Szolnok, Karcag, Tiszafüred, Mezőtúr stb.) javasolt megvizsgálni a meglévő infrastruktúra, és területek alkalmasságát.

1.1.6.4 A térségi kerékpárút-hálózat kialakításánál elsődleges cél, hogy a már meglévő települési, helyi-helyközi nyomvonalszakaszokat felhasználva regionális hálózatok alakuljanak ki.

1.2 Országos és térségi övezetekre vonatkozó részletes ajánlások

1.2.1. Országos ökológiai hálózat térségi övezetei (Magterület, Ökológiai folyosó, Pufferterület)

(A Rendelet 3.1. számú melléklete)

- 1.2.1.1 Az ökológiai folyosók területén törekedni kell arra, hogy a természetes és természetközeli élőhelyek folyamatos rendszert alkossanak.
- 1.2.1.2 Az ökológiai folyosók vízfolyások menti területére eső mezőgazdasági területeket nem beépíthető korlátozott funkciójú mezőgazdasági területként, erdőterületként, vagy vízgazdálkodási területként célszerű kijelölni.
- 1.2.1.3 Minden vízfolyást ökológiai, vagy zöld folyosóként javasolt kezelni.
- 1.2.1.4 Az élővizek természetes mederalakulatait és az élővizet kísérő természetes társulásokat a biológiai öntisztító-képesség fenntartása és a vízi élővilág sokféleségének megőrzése érdekében meg kell őrizni.
- 1.2.1.5 Amennyiben a természetes mederalakulatot már megváltoztatták, úgy terv készítése javasolt a vízfolyás természetszerű rehabilitációjára.
- 1.2.1.6 Új vízkivétel, csak oly mértékben javasolható, amely az élővíz természetes voltát nem veszélyezteti.
- 1.2.1.7 A meder kísérő felületeként, településeken kívül legalább a meder természetes átmérőjének háromszorosát elérő területet, természeti területen legalább 50-50 m területsávot, folyók esetén a teljes hullámteret, épületmentesen meg kell tartani az ökológiai rendszer fejleszthetősége érdekében.
- 1.2.1.8 A települések belterületén a természetes állapotú medrek, és azokat kísérő vegetáció megváltoztatása, a természetes meder műtárgyakkal való helyettesítése nem javasolt.
- 1.2.1.9 Az állóvizek természetes állapotát meg kell őrizni, új bányatavak, mesterséges tavak kialakításánál törekedni kell a természetszerű rendezésre.
- 1.2.1.10 Állóvizek partján új épület létesítése akkor célszerű, ha a keletkező szennyvíz tárolása vagy elvezetése az állóvíz károsítása nélkül megoldható.

1.2.2. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

(A Rendelet 3.2 számú melléklete)

- 1.2.2.1. A kiváló termőhelyi adottságú földterületeken az OTTrT 13/A. §-ával és a termőföld védelméről szóló törvénnyel összhangban beépítésre szánt terület kijelölése csak akkor javasolt, ha a beépítésre szánt terület
 - a) mezőgazdasági birtokközpont fejlesztését, vagy kialakítását,
 - b) helyi vagy térségi mezőgazdasági termékek feldolgozását szolgálja, továbbá
 - c) a mezőgazdasági termeléssel összefüggő turisztikai fejlesztés érdekében elengedhetetlenül szükséges, valamint, ha
 - d) a település fejlesztése csak a kiváló termőhelyi adottságú termőföldek igénybe vételével valósítható meg.E területek belterületbe, beépítésre szánt területbe vonása – a termőföld védelméről szóló törvénnyel összhangban – a településfejlesztés megvalósításának ütemében, szakaszosan hajtható végre.
- 1.2.2.2. Kiváló termőhelyi adottságú földterületeken erdőterület kijelölése akkor javasolt, ha az erdősítés
 - a) a környezeti károk enyhítését, a környezet szennyezés elhárítását;
 - b) a termőföldek védelmét;

- c) az országos és térségi ökológiai hálózat folytonosságának kialakítását szolgálja.
- 1.2.2.3. Az övezet területén a településrendezés eszközeivel is támogatni kell a történelmi hagyományokon alapuló üzemi jellegű gazdálkodás megtartását.
 - 1.2.2.4. Az övezet területén beépítésre szánt területként kell biztosítani a még rendeltetésszerűen működő mezőgazdasági majorok fejlesztési lehetőségét.
 - 1.2.2.5. A mezőgazdasági üzemközpontként már nem üzemelő majorok újrahasznosításának lehetőségét a településrendezési tervekben és helyi építési szabályzatban a majorok adottságainak és környezeti érzékenységének megfelelő új funkcióval is biztosítani lehet.
 - 1.2.2.6. Az övezet jó minőségű, árutermelésre alkalmas mezőgazdasági termőföldjeit a településrendezési tervekben általános mezőgazdasági területként javasolt kijelölni.
 - 1.2.2.7. Általános mezőgazdasági területen a gazdasági épülettel beépíthető telek - földrészlet – területét legalább 1,0 ha-ban javasolt meghatározni.
 - 1.2.2.8. Az övezet területén a termőföldek védelmét és a tájkép tagolását biztosító fasorokat, védő erdősávokat, mezsgyéket meg kell őrizni. Ösztönözni kell a nagy összefüggő mezőgazdasági termőföldek fasorokkal, mezsgyékkel, védő erdősávokkal való tagolását.
 - 1.2.2.9. A mezőgazdasági területeket feltáró külterületi gyűjtő utak megtartását biztosítani kell.

1.2.3. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

(A Rendelet 3.3. számú melléklete)

- 1.2.3.1. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében – a megye rendkívül alacsony erdősültsége miatt – beépítésre szánt terület kijelölése még kivételes esetben sem javasolt.
- 1.2.3.2. Ösztönözni kell az övezet termőhelyi adottságainak megfelelő őshonos erdőállományainak megőrzését, a tájidegen erdőállományok őshonos erdőállományokra történő fokozatos lecserélését, valamint a folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodási módszerek elterjedését.

1.2.4. Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete

(A Rendelet 3.3. számú melléklete)

- 1.2.4.1. Az erdőtelepítésre alkalmas területek övezetében a mezőgazdasági termelés, mezőgazdasági üzemfejlesztés nem korlátozott.
- 1.2.4.2. Az övezet területét a településszerkezeti tervekben csak akkor javasolt erdőterület területfelhasználási egységbe sorolni, ha az adott terület erdősítése a településszerkezeti terv távlatában megvalósítható.

1.2.5. Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete

(A Rendelet 3.4. számú melléklete)

- 1.2.5.1. A területek újrahasznosítása, tájrendezése előtt ökológiai értékvizsgálatot javasolt készíteni, hogy a roncsolt területen kialakultak-e védelemre érdemes élőhelyek.
- 1.2.5.2. Olyan felhagyott bányaudvar, bányagödör, meddőhányó, amelyen természetes élőhely kialakult, vagy védett élőlények populációi telepedtek meg, csak a természetvédelmi hatóság egyetértésével indokolt a rekultiváció.
- 1.2.5.3. A magterületen, ökológiai folyosókban lévő roncsolt területek esetében az újrahasznosítás során az ökológia, a táj- és természetvédelem prioritását célszerű biztosítani.

- 1.2.5.4. Ha a természeti értékek védelme lehetővé teszi, akkor a magterületeken, tájképvédelmi övezetben a táj- és természetvédelem mellett az ökoturisztikai hasznosítás, a szabadtéri sportolás, erdősítés lehet az újrahhasznosítás célja.
- 1.2.5.5. Ha a területen természeti értékek nem találhatók, akkor az újrahhasznosítás célja erdősítés, turisztikai célú hasznosítás, sportolási célú hasznosítás, bemutatási- ismeretterjesztési célú hasznosítás egyaránt lehet.
- 1.2.5.6. A bányatavak rendezése során a többcélú hasznosítás (természetvédelem-ökológia, turizmus, horgászat, vízisportok) térségi szintű összehangolt feltételeinek biztosítására kell törekedni.

1.2.6. Országos illetve térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

(A Rendelet 3.4. számú melléklete)

- 1.2.6.1. A tájképvédelmi övezet mezőgazdasági területeit a sajátos mezőgazdasági használat a beépítettség intenzitása és a tájvédelem, az ökológiai hálózat fejleszthetősége és a természeti értékek védelme érdekében
 - a) általános
 - b) kertes
 - c) korlátozott használatúmezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe javasolt sorolni.
- 1.2.6.2. A jó termőhelyi adottságú árutermelésre alkalmas általános mezőgazdasági terület legalább 90 %-án olyan övezet kijelölése javasolt, ahol gazdasági épületet 1,0 ha-nál kisebb telken (földrészleten) nem létesíthető. Lakóépület létesítését akkora telken, vagy birtoktesthez tartozó birtokközponton indokolt biztosítani, amely egy családot eltartani képes (szőlő és gyümölcs művelési ág esetén legalább 2,0 ha, egyéb művelési ág esetén legalább 10 ha javasolt).
- 1.2.6.3. Ha település mezőgazdaság-fejlesztési érdekei szükségessé teszik, akkor az általános mezőgazdasági területként szabályozott területfelhasználási egységnek legfeljebb 10 %-án célszerű olyan övezet, kijelölése is, ahol a mezőgazdasági termeléshez szükséges gazdasági épületek és lakóépület legalább 10.000 m² területű telkeken is kialakíthatók.
- 1.2.6.4. Általános mezőgazdasági területen a telekosztással kialakítható telek területét legalább 5000 m² területtel javasolt meghatározni.
- 1.2.6.5. Kertes mezőgazdasági területek a pihenést és a vegyes gazdálkodást szolgáló felaprózódott, volt zártkerti területek, ahol a pihenést és a termeléshez szükséges tárolást egyaránt biztosító épületek létesíthetők.
- 1.2.6.6. Kertes mezőgazdasági területen telekosztással kialakítható új telek területét legalább 1.500 m² területtel javasolt meghatározni.
- 1.2.6.7. A kertes mezőgazdasági területek egységes és hagyományos építészeti karakterének megőrzése érdekében földrészletenként egy, legfeljebb 90 m² alapterületű gazdasági épület létesítése javasolt.
- 1.2.6.8. A volt zártkertek területét – kertes mezőgazdasági terület – a hatályos településrendezési tervekben szabályozott területhez képest, vagy rendezési terv hiányában, a földhivatali nyilvántartás szerinti zártkertekhez képest nem javasolt növelni.
- 1.2.6.9. A kertes mezőgazdasági területek hagyományos telekszerkezetének és hagyományos építészeti karakterének megőrzése javasolt.
- 1.2.6.10. A táj- és természetvédelmi, ökológiai, településképvédelmi, vízminőség védelmi szempontból érzékeny és sérülékeny mezőgazdasági területeket a településrendezési tervekben korlátozott használatú mezőgazdasági területként célszerű szabályozni.
- 1.2.6.11. Korlátozott használatú mezőgazdasági területként szabályozott gyepterületeken a rétek, legelők fenntartását, a sportolást, a bemutatást, az ismeretterjesztést szolgáló

- állattenyésztés építményei és az azokhoz kapcsolódó turisztikai létesítmények kialakítását javasolt biztosítani, ha a gyepterületi ágban nyilvántartott telek területe eléri a 10,0 ha-t.
- 1.2.6.12. Korlátozott használatú mezőgazdasági területeken telekosztással 10 ha-nál kisebb telkek kialakítása nem javasolt.
 - 1.2.6.13. A vízfolyások mentén a természetközeli élőhelyeket (gyepek, nádasok, mocsarak, ligetek) akkor is meg kell őrizni, ha azok nem tartoznak az ökológiai hálózat övezetébe. A vízfolyások külterületi szakaszait legalább 50-50 m széles területsávban nem beépíthető korlátozott használatú mezőgazdasági területként, vagy erdőterületként javasolt kijelölni.
 - 1.2.6.14. A településrendezési tervekben olyan területfelhasználási egység kijelölése nem javasolt, amely a településkép-tájkarakter történetileg kialakult szerves egységének megbontását, számottevő megváltozását eredményezné.
 - 1.2.6.15. Beépítésre szánt területet elsősorban a települések belterületéhez szervesen kapcsolódva, vagy a már művelésből kivett és beépített területekhez (pl. majorokhoz) szervesen kapcsolódva javasolt kijelölni.
 - 1.2.6.16. A tájképvédelmi övezetben előnyben kell részesíteni a meglévő telephelyek, mezőgazdasági majorok, tanyák újrahasznosítását, intenzívebb beépítését.
 - 1.2.6.17. A felszíni vizek medrének, partjának rendezése csak természetszerűen a természeti értékek, ökológiai rendszerek védelmével történhet. A felszíni vizek partján csak olyan területfelhasználás kijelölése javasolt, amely a vizek minőségét károsan nem változtatja meg.
 - 1.2.6.18. Tájképvédelmi övezetben új közutak létesítésénél az utak mentén zöldfolyosóként funkcionáló növénytelepítés kialakítása javasolt.
 - 1.2.6.19. Tájképvédelmi övezetben felszínen csak olyan termékvezetékek, távvezetékek létesítése javasolt, amelyek tájképi és településképi szempontból nem zavaró hatásúak és nem változtatják meg a táj karakterét.
 - 1.2.6.20. Az övezetben a mezővédő erdősávok, mezsgyék, külterületi fasorok védelmét biztosítani kell.
 - 1.2.6.21. Az övezet területére a helyi építési szabályzatban az önálló reklámépítmények, reklámtáblák elhelyezésére vonatkozó szabályokat a település teljes közigazgatási területére célszerű meghatározni.

1.2.7. Világörökség és világörökség-várományos terület övezete

(A Rendelet 3.6. számú melléklete)

- 1.2.7.1. A településrendezési eszközöket a jóváhagyott világörökségi kezelési tervekkel összhangban szükséges elkészíteni.
- 1.2.7.2. Világörökségi területen a térség táj- és természetvédelmi, illetve településszerkezeti és kulturális örökségi értékeinek védelmét integráltan, a turizmus szempontjainak figyelembevételével szükséges biztosítani. Ennek érdekében a kulturális illetve a természeti-táji örökség részletes értékvédelmi vizsgálatának eredményeit indokolt egységes tervlapon összegezni és ennek alapján az értékek védelméről és komplex hasznosításáról rendszerbe szervezeten gondoskodni.

1.2.8. Történeti települési terület övezete

(A Rendelet 3.6. számú melléklete)

- 1.2.8.1. Az OTrT szabályozása alapján a településkép-védelmi területet részletes értékvédelmi vizsgálat alapján javasolt lehatárolni és a lehatároláson túl javaslatot tenni a helyi egyedi építészeti és természeti értékek (épületek, szobrok, közutak, facsoport stb.) védelmére is.

- 1.2.8.2. Az érintett településeken javasolt rendeletet alkotni a helyi védelem szabályairól, irányításáról, a helyi védettség keletkezéséről, megszüntetéséről, nyilvántartásáról, és a területi védettség alá eső emlékek fenntartására fordítandó támogatási rendszerről. Olyan életszerű, az érintettek és az önkormányzat pénzügyi lehetőségeit is mérlegelő rendeletet kell alkotni, mely a védendő ingatlanok „jókarbantartását” ösztönzi és nem ellehetetleníti. A turizmusból leginkább profitáló térségi vállalkozók közreműködésével olyan kistérségi felújítási alapot célszerű létrehozni, mellyel az építészeti értékek jókarbantartása támogatható.
- 1.2.8.3. A helyi értékek összeírása alapján, a kistérségi, megyei turisztikai elképzelésekkel összhangban javasolt megvizsgálni ezen értékek bemutathatóságát, a helyi látványosságokhoz, turisztikai attrakciókhoz kapcsolhatóságát. Ehhez kapcsolódva – a természetvédelmi és örökségvédelmi hatóság bevonásával - javasolt megvizsgálni a kunhalmok, tell-telepek bemutathatóságát is.
- 1.2.8.4. A településkép-védelmi területen az egységes településszerkezeti karakter megőrzése érdekében a jellemző utca- és tömbszerkezet, valamint a telekstruktúra és a meghatározó térfalak együttes védelmét összehangolt szabályozással szükséges biztosítani a településrendezési tervekben.
- 1.2.8.5. A településrendezés eszközeivel elő kell segíteni a védett terület-érték és környezete harmonikus együttélésének helyreállítását illetve kialakítását.
- 1.2.8.6. Településkép-védelmi területen nagyobb léptékű szabályozási tervek készítése javasolt (M=1:1.000).
- 1.2.8.7. Nagy kiterjedésű épület elhelyezése esetén az épület településképbe való illesztése érdekében a helyi építési szabályzatokban javasolt előírni az elvi engedélyezési eljárást.

Nagy kiterjedésű épületnek tekintendők a következő épületek:

- a) Hagyományosan vidéki települési térségbe tartozó teljes települési terület esetén az építendő épület alapterülete meghaladja a 300 m²-t és építménymagassága pedig 25%-kal tér el a környezetében lévő épületek magasságától.
- b) városias települési térség lehatárolt településkép-védelmi területe esetén: 1000 m², magassága pedig 25%-kal tér el a környezetében lévő épületek magasságától.
- 1.2.8.8. A településkép-védelmi területre vonatkozó speciális szabályozást javasolt úgy megalkotni, hogy olyan funkciójú létesítmény-építmény elhelyezése, mely elkerülhetetlenül megbontja, vagy zavarja a település, vagy településrész egységes megjelenését, elkerülhető legyen.

1.2.9. Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete

(A Rendelet 3.7. számú melléklete)

- 1.2.9.1. Az övezettel érintett települések a településrendezési terveikben az övezet, valamint a hidrogeológiai védőidom, tartalék vízbázis határait a természeti körülmények tényleges ismerete alapján az illetékes vízügyi hatósággal egyetértésben pontosíthatják.
- 1.2.9.2. A településrendezési terveknek és helyi építési szabályzatnak a felszín alatti vizek, üzemelő és tartalék ivóvízbázisok, gyógyforrások védelme érdekében, a potenciálisan vízszennyező építmények kialakításának korlátozására vonatkozó szabályokat is tartalmaznia kell.
- 1.2.9.3. A vízbázisok hidrogeológiai védőterületein biztosítani kell a települések csatornázását és az állattartó telepek szennyvizeinek és trágyakezelésének szakszerű megoldását.
- 1.2.9.4. A vízbázisokat veszélyeztető szakszerűtlenül kialakított üzemelő és felhagyott hulladéklerakók felszámolásáról gondoskodni kell.

1.2.10. Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete

(A Rendelet 3.9. számú melléklete)

1.2.10.1. Az ásványi nyersanyag gazdálkodási terület övezetének kijelölése során figyelembe kell venni, hogy külszíni művelésű bányatelek csak a magterület, ökológiai folyosók és világörökségi területen kívül jelölhető ki.

1.2.11. Együtt tervezhető térségek övezete

(A Rendelet 3.10. számú melléklete)

1.2.11.1. Az övezetben szükséges összehangolni a tervezett lakó- gazdasági és rekreációs célú területkínálatokat a túlkínálat elkerülése érdekében. Új beépítésre szánt terület kijelölésének szükségessége az övezet összes kínálatának figyelembevételével indokolandó a településrendezési tervek alátámasztó munkarészeiben.

1.2.11.2. Az övezet területén a meglévő településtartományok megújulását és intenzitásnövekedését szükséges támogatni a kertvárosias területek burjánzásával szemben. Ösztönözni kell a városi rekreáció fejlesztését, az ehhez szükséges területhasználati egységek kijelölését a Szolnok környéki településeken, különös tekintettel a Tisza illetve a Zagyva mentén illetve a kerékpárúttal feltárt térségekben.

1.2.11.3. Javasolt, hogy az *Együtt tervezhető térség* települései kezdjék meg az M8-as gyorsforgalmi út Kecskemét-Szolnok közötti szakaszának megépülésével párhuzamosan várhatóan dinamizálódó Kecskemét-Szolnok regionális jelentőségű településhálózati csomóponti térség területe jövőképeinek végiggondolását az érintett Pest és Bács-kiskun megyei településekkel közösen. Alakítsanak ki közös stratégiát az ingatlanspekuláció megelőzésére, a területi kínálatok szabályozására, a várható folyamatok kézben tartására, a gazdasági-logisztikai terület túlkínálat megelőzésére, a táj védelmére.

1.2.12. Rendszeresen belvízjárta terület övezete

(A Rendelet 3.12. számú melléklete)

1.2.12.1. A rendszeresen belvíz járta területek övezetének mély fekvésű állandó vagy időszakos vízborítású területeit vízgazdálkodási területként, természetközeli területként, korlátozott használatú mezőgazdasági területként, vagy erdőterületként célszerű szabályozni a helyi viszonyoknak megfelelően.

1.2.13. Nagyvízi meder övezete

(A Rendelet 3.12. számú melléklete)

1.2.13.1. A szabályozási tervekben olyan területhasználat kijelölése javasolt (pl. korlátozott mezőgazdasági terület), mely az árvízi védekezés és természetvédelem kiemelt szempontjaival összhangban lehetőséget teremt a terület többcélú (mező-, hal-, erdő-, gyep-, vadgazdálkodás, ártéri tájgazdálkodás) hasznosítására is.

1.2.13.2. Vizsgálni javasolt a terület turisztikai potenciáljának lehetőségeit. Amennyiben az árvízvédelem, valamint a természetvédelem követelményeibe és más jogszabályokba nem ütközik, akkor a szabályozási tervekben célszerű lehetővé tenni a vizekkel összefüggő, közösségi, rekreációs célú építmények (pl. sporthajó kikötők) elhelyezését.

- 1.2.13.3. Az árvíz levonulásának biztosítása érdekében, vonatkozó jogszabályok alapján, nagyvízi meder területén épület nem létesíthető, a meglévő beépített területek területe beépítésre szánt területként nem szabályozható.
- 1.2.13.4. A nagyvízi meder területén lévő természetközeli és természetes élőhelyek védelmét a településrendezés eszközeivel is meg kell erősíteni.
- 1.2.13.5. Az övezet területén a vízminőség-védelem érdekében a vegyszerhasználatot korlátozni kell.
- 1.2.13.6. Az övezet területén ösztönözni kell a tájidegen erdőállományok fokozatos cseréjét őshonos erdőállományokra, a komplex tájgazdálkodás szempontjait is figyelembe véve. Új erdők telepítése során elsősorban őshonos fajok alkalmazása javasolt.

1.2.14. Szélerózióknak kitett terület által érintett települések övezete

(A Rendelet 3.13. számú melléklete)

- 1.2.14.1. A deflációs terület hosszának csökkentése érdekében a szabályozási tervekben kiemelt figyelmet kell fordítani a dűlőutak menti fásításra, illetve az egykori fasorok, mezővédő erdősávok újbóli felújításának lehetőségére.

1.3. Sajátos megyei térségekre vonatkozó részletes ajánlások

Jász-Nagykun-Szolnok megye módosított területrendezési terve – az OTrT által előírt övezeteken túl – ú.n. sajátos megyei térségeket határol le. Ezek tematikájukat tekintve jól illeszkednek a kötelező övezetek tematikájához, amennyiben a településrendszer alakítás és a környezetalakítás kereteit tovább finomítják, pontosítják. A sajátos megyei térségeket a 2. melléklet, a települések sajátos megyei térséggel való érintettségét a 3. melléklet tartalmazza.

1.3.1. A gazdaságfejlesztés térségei és kiemelt térségi központjai

(A Határozat 2.1. számú melléklete)

- 1.3.1.1. A megye gazdaságának kiemelt pólusai a regionális alközpont Szolnok, illetve a megyehatáron túlnyúló jelentőséggel bíró Jászberény, Karcag és térségeik.
- 1.3.1.2. Javasolt, hogy a Szolnok-Kecskemét regionális jelentőségű településhálózati csomópont települései, illetve a Hatvan-Jászberény-Gyöngyös térségi jelentőségű településhálózati csomópont és a kapcsolódó kisvárosok hangolják össze stratégiáikat az együtt tervezhető térségekre megfogalmazott ajánlásokkal összhangban.
- 1.3.1.3. Karcag megyehatáron túlnyúló gazdasági alközpont szerepét – Hortobágy kapujaként – elsősorban a pusztai tájgazdálkodáshoz *(lásd komplex tájgazdálkodás térségeire vonatkozó ajánlások)* kapcsolódó feldolgozó, tároló- és szállítókapacitás korszerűsítésére, továbbfejlesztésére indokolt alapozni, és a településrendezés eszközeivel is ezt elősegíteni.
- 1.3.1.4 A gazdaságfejlesztésben kiemelten kell kezelni a tanyák hagyományos birtokközpont szerepének megerősítését, az ehhez szükséges infrastrukturális feltételek megteremtését. A gazdaságfejlesztést a turizmusfejlesztéssel integráltan, összehangoltan a komplex tájgazdálkodás keretében kell megvalósítani.
- 1.3.1.5. A gazdaságfejlesztés kiemelt térségein kívül fekvő kisebb városokban elsősorban a mezőgazdasághoz kapcsolódó térségi feldolgozóipar és tárolókapacitás bővítését valamint a kistérségi ellátást szolgáló szolgáltatókapacitás fejlesztésére alkalmas gazdasági területek kialakítását szükséges a településrendezés eszközeivel megalapozni. A gazdaságfejlesztés kiemelt térségeiben fekvő kisebb városokban, nagyobb községekben a fentiekén kívül a beszállító-ipari kapacitás megtelepedésével is indokolt számolni a gazdasági területek tervezése során.
- 1.3.1.6. A turizmusfejlesztés és a gazdaságfejlesztés kiemelt térségei (Tisza-tó, Tiszazug) városaiban a turizmus szempontjait prioritásként indokolt kezelni és célszerű kerülni az olyan, a komplex tájgazdálkodáshoz és a helyi lakosság ellátáshoz nem kötődő gazdasági fejlesztéseket, melyek a természeti-tájképi értékeket illetve a turisztikai vonzerőt veszélyeztethetik.

1.3.2. A turizmusfejlesztés térségei és kiemelt térségi központjai

(A Határozat 2.2. számú melléklete)

- 1.3.2.1. A Tisza-tavi turizmus kiemelten fejlesztendő térségében a nagyobb befogadóképességű turisztikai szolgáltatásokat a térségközpontokban indokolt kialakítani. A térségbe tartozó többi településen a rendezési terveknek elsősorban a falusi turizmus feltételeinek biztosítását, a települési környezet és a településkép megóvását és javítását szükséges preferálni.

- 1.3.2.2 Kiemelt figyelmet kell fordítani az üdülőterületek térségi szinten összehangolt kijelölésére. Az üdülőterületek jó minősége érdekében ütemezett szabályozással csak akkor és akkora területen keletkeztessen építési jogokat a településrendezési terv, amikor és amekkora területen a minőségi turizmus megteremtésének és rentábilis működtetésének feltételei adottak illetve tervezhető időtávon belül biztosíthatók.
- 1.3.2.3. A komplex tájgazdálkodás keretében fejlesztendő természet közeli szelíd turizmus a turizmusnak az a formája, ahol turizmus célja elsődlegesen a természeti, táji és kulturális örökségi értékek, a tájgazdálkodás, mint kulturális érték megismerése, a turisztikai szolgáltatások a tájgazdálkodási tevékenységre épülnek, a turisztikai bevételek növelése nem a turisták számának növelésére, hanem a magasabb fizetőképességű kereslet igényeinek kielégítésére épül. A térségbe tartozó települések számára elsődlegesen a folyókra és holtágakra, valamint víztározókra alapozott ártéri gazdálkodás és biogazdálkodás preferálása ajánlott, amely egyúttal a szelíd turizmus számára is megfelelő környezetet biztosít. Lényeges továbbá a vízi turizmus helyi bázisainak, valamint a vízi turizmus kikötő bázisainak közösen megtervezett kialakítása.
- 1.3.2.4. Az országos és a regionális jelentőségű gyógyfürdőhelyek településrendezési terveinek biztosítania kell a fürdőterület bővítésének lehetőségét, a fürdők környezetében a szükséges egészségügyi, wellness, kereskedelmi és vendéglátó szolgáltatások, valamint szálláshelyek elhelyezését. A fejlesztést ellehetetlenítő, veszélyeztető egyéb területhasználatokat a turisztikai szolgáltatások térségében kerülni kell.
- 1.3.2.5. A városi turizmus kiemelt térségi központjai: Szolnok, megyei szintű szervező központ; Jászberény, továbbá a megye keleti városfűzére: Kunhegyes, Karcag (Hortobágy kapuja), Kisújszállás, Túrkeve és Mezőtúr (további kapcsolódás: a Körös túlsó partján fekvő Békés megyei Szarvas). A városfűzér egymásra épülő, egymást kiegészítő programelemekből álló turisztikai csomag összeállításával válhat turisztikai célponttá, ezért a „városfűzér” számára ajánlott a turisztikai kínálat, illetve vonzerő közösen felépített és fenntartott fejlesztése, közösen megalkotott és elfogadott területfejlesztési program alapján. Ezen belül a városok közötti kerékpárút és kapcsolódó infrastruktúra kiépítése kiemelt prioritást kell, hogy kapjon.
- 1.3.2.6. A városi turizmus városait felfűző kerékpárúthoz kapcsolódó szolgáltatási háttér (pihenőhelyek, esőbeállók, kölcsönző és szerviz kapacitás, szálláshelyek, vendéglátás stb.) kialakításába a városokat övező tanyavilág is bevonandó, különösen a csatornák, erek, halastavak kitüntetett pontjainak térségében. Ennek településrendezési feltételeit biztosítani szükséges.

1.3.3. Érzékeny települési térségek

(A Határozat 2.3. számú melléklete)

- 1.3.3.1 A megye sajátos településstruktúrája és táji adottsága fokozottan megköveteli, hogy a településszerkezeti és településképi értékek védelmét és egységes elvek szerinti fejlesztését, megújítását a természet- és tájvédelemmel illetve komplex tájgazdálkodással integráltan szervezzék, tervezzék a települések, különös tekintettel a tanyás települések esetében, illetve a belterületi folyószakasz vagy más vízpart menti településrészekkel rendelkező településeken.
- 1.3.3.2 Az OTTrT szerint megállapított történeti települési terület övezete, illetve világörökség és világörökség-várományos települések térségi övezetébe tartozó településen kívül a térségi jelentőségű értékekkel rendelkező, ún. védendő szerkezetű települések, a tanyás települések, továbbá mindazon települések kiemelt figyelmet érdemelnek az épített környezet védelme, illetve a kulturális örökség védelme szempontjából, melyek belterületi folyószakasszal rendelkeznek.

- 1.3.3.3 A tanyás tájszerkezet megőrzését a hagyományos tanya funkció megőrzését, illetve a hozzá kapcsolódó rekreációs-turisztikai szolgáltatások megtelepedéséhez szükséges településrendezési eszközökkel és infrastruktúrafejlesztéssel lehet ösztönözni. A tanya településekre vonatkozólag lásd az országos illetve térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetére vonatkozó ajánlásokat.
- 1.3.3.4 A védendő szerkezetű települések vonatkozásában a történeti települések övezetére vonatkozó előírásokat indokolt alkalmazni.
- 1.3.3.5 A belterületi folyószakasszal rendelkező településeken, függetlenül attól, hogy beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt területek érintik a belterületi folyószakaszt, a külterületi szakaszokhoz illeszkedő, egységes arculati és funkcionális stratégia alapján sajátos szabályozást indokolt alkalmazni. A szabályozás során – a településképi-tájképi értékeken túl – az adottságoknak megfelelő vízparti rekreáció (kikötő, fürdőzés, promenád, kerékpározás, erdei tanösvény, vendéglátás, kerékpáros pihenő stb.) megteremtésének lehetőségeit is biztosítani szükséges. A kerékpáros infrastruktúra létesítményeinek arculatát indokolt térségi szinten (pl. Tiszazugi arculat, Zagyva mente arculat) összehangolni és ezzel a térség kerékpáros turisztikai vonzerejét erősíteni.

1.3.4. Védett természeti területek

(A Határozat 2.4. számú melléklete)

- 1.3.4.1. Védett természeti terület övezete a már védelem alatt álló és védelemre tervezett természeti területek.
- 1.3.4.2. A védett és védelemre tervezett természeti területek övezetében alkalmazni kell a - térségi előírások mellett a védett terület kezelési tervében rögzített szabályokat is.
- 1.3.4.3. Fokozottan védett természeti területre vonatkozó ajánlások:
- Új épület létesítése nem javasolt. A meglévő épületeket a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően javasolt felújítani. Az épületek természetvédelmi fenntartási, oktatási, kutatási, bemutatói ökoturisztikai célú hasznosítása célszerű
 - Turisztikai létesítmények (pihenőhely, turistaút, stb.) a kezelési terv szerint létesíthetők;
 - Új hírközlési, távközlési magaspítmények, elektromos légvezetékek, új közutak létesítése nem javasolt;
 - Az erdők kezelése a természetvédelmi kezelési terv és az azzal összhangban lévő körzeti erdőterv szerint történhet, amelynek célja az önfenntartó természetes erdőtüszulások kialakítása illetve fenntartása;
 - A gyepterületek fenntartását biztosítani kell;
 - A területen szántó, gyümölcsös, szőlő, kertművelés fenntartása nem javasolt;
 - A mocsaras, vízállásos területek vizes élőhelyeit érintetlenül meg kell hagyni.
- 1.3.4.4. A védett területen lévő települések belterülete fokozottan érzékeny települési terület, ahol csak lakóterület, üdülőterület és zöldfelületi jellegű különleges terület kijelölése javasolt új beépítésre szánt területként.
- 1.3.4.5. A fokozottan érzékeny települések bővítése csak a település hagyományos szerkezetéhez kapcsolódóan, azzal szerves egységben javasolt.
- 1.3.4.6. Fogadóközpont, kirándulóközpont csak ott létesíthető, ahol arra a kezelési terv lehetőséget ad.
- 1.3.4.7. A fogadóközpontok, kirándulóközpontok területén a turizmus fogadásához, a szabadidő kulturált eltöltéséhez, a védett területek bemutatásához, fenntartásához és a kutatáshoz kapcsolódó épületek alakíthatók ki.
- 1.3.4.8. Kezelt területeken
- A településtől különálló beépítésre szánt területet csak a természeti területek fenntartása, bemutatása, kutatása céljából az azokhoz kapcsolódó ökoturisztikai célból javasolt kijelölni,

- b. külterületen meglévő épületek turisztikai, oktatási, kutatási, bemutatói, vadgazdálkodási, erdőgazdasági, vízgazdálkodási és mezőgazdasági céllal hasznosíthatóak;
- c. beépítésre nem szánt területeken új épületek kialakítása csak a már meglévő majorok, tanyák területén illetve a nagy (min. 30 ha) összefüggő legelők fenntartása érdekében javasolt;
- d. az erdőterületek elsődleges rendeltetése a természetvédelem, de a kirándulóhelyek kirándulóközpontok, környezetében biztosítani kell az egészségügyi, szociális, turisztikai másodlagos rendeltetés érvényre juttatását is.

1.3.5. Natura 2000 védelmi területek

(A Határozat 2.5. és 2.6 számú melléklete)

1.3.5.1. A Natura 2000 területeken az OTTrT ökológiai hálózatra vonatkozó szabályaival, továbbá a védett természeti területekre, ökológiai folyosóra, tájképvédelmi övezetekre vonatkozó ajánlásokkal összhangban lévő és a Natura 2000 területek védelmi céljaival összhangban lévő építmények létesíthetők illetve tevékenységek folytathatók.

1.3.6. Kiemelten fontos érzékeny természeti területek

(A Határozat 2.7. számú melléklete)

1.3.6.1. Kiemelten fontos érzékeny természeti területen támogatni kell olyan természetkímélő gazdálkodási módok megőrzését, fenntartását, bevezetését, amelyek támogatással ösztönzött, önként vállalt korlátozások révén biztosíthatják az élőhelyek védelmét, a biológiai sokféleség, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését.

1.3.7. Pusztai tájgazdálkodás térsége

(A Határozat 2.8. számú melléklete)

- 1.3.7.1. A pusztai tájgazdálkodás övezetében a Hortobágy történelmi, gazdasági hagyományainak megfelelő táj- és természetvédelmi célú komplex tájgazdálkodást kell ösztönözni.
- 1.3.7.2. Az övezet gyepterületein a történelmi hagyományokat megőrző pusztai állattenyésztés fenntartását és fejlesztését támogatni kell.
- 1.3.7.3. Gyepterület más célú hasznosítását csak a táj biológiai sokféleségét gazdagító vizes élőhelyek rekonstrukciója céljából javasolt támogatni.
- 1.3.7.4. Az övezetben halgazdálkodás, horgászat a vízfelületek élővilágának, ökológiai stabilitásának megőrzése mellett folytatható.
- 1.3.7.5. Az övezetben erdősítés a pusztai táj karakterének megtartásával végezhető. Védett természeti területen, természeti területen új erdőterület a kezelési tervvel összhangban, vagy az illetékes természetvédelmi hatóság egyetértésével jelölhető ki.
- 1.3.7.6. Az övezet védett természeti területein új beépítésre szánt terület létesítése nem javasolt. Gazdasági épületek a már meglévő tanyák, majorok területén a pusztai építészeti hagyományok szerint létesíthetők. Az övezet nem védett területén tanyai lakóépület létesítése a legalább 30 ha összterületű földbirtokon javasolt.
- 1.3.7.7. A tudományos kutatás, ismeretterjesztés és bemutatás célját szolgáló épületek csak a természetvédelmi hatóság által kijelölt központokban létesíthetők.

1.3.8. Ártéri tájgazdálkodás térsége

(A Határozat 2.8. számú melléklete)

- 1.3.8.1. Az ártéri tájgazdálkodás térsége a Tisza és a Körös ártéri területe.
- 1.3.8.2. Mély fekvésű, potenciálisan állandó vízborítottságú területeken az ártéri halgazdálkodásnak, mély fekvésű, ideiglenesen víz által borított területeken az ártéri erdőgazdálkodás, gyümölcsstermesztés, gyepgazdálkodás hagyományainak, míg a víz által nem veszélyeztetett területeken a szántóföldi és települési célú tevékenységeknek javasolt területet biztosítani.
- 1.3.8.3. A víz által rendszeresen veszélyeztetett területeken az épületek létesítését korlátozni célszerű.
- 1.3.8.4. A víz által rendszeresen veszélyeztetett településrészek, lakóházak, telephelyek áttelepítéséről lehetőség és szükség szerint gondoskodni kell, abban az esetben, ha a bevédés és védelem fenntartásának költségei meghaladják az áttelepítés költségeit.
- 1.3.8.5. Árterületen, árvízi elöntéssel fenyegetett területen meg kell akadályozni a hulladék lerakását, vagy hulladéklerakó létesítését.
- 1.3.8.6. Kiemelt programot kell biztosítani az ártéri kemény és puhafa ligeterdők rekonstrukciójára, a tájképi, vízgazdálkodási, természetvédelmi, erdőgazdálkodási érdekek és az ott élő lakosság gazdasági fejlesztési érdekeinek összehangolásával.
- 1.3.8.7. A hagyományok, a helyi kultúra megőrzésének érdekében elő kell segíteni a hagyományos településképbbe és tájba illő épületek megőrzését, felújítását.
- 1.3.8.8. A holtágak rehabilitációja során az ökológiai és természetvédelmi érdekeken túl a szelíd – kerékpáros, lovas, vízi – turisztika infrastruktúrájának továbbépítését is biztosítani kell.
- 1.3.8.9. Az 50 hektárnál nagyobb meliorált területek adottságoknak megfelelő termelési hasznosítását be kell illeszteni a részletesebb tájrehabilitációs programokba.

1.3.9. Nitrátérzékeny települések

(A Határozat 2.9. számú melléklete)

- 1.3.9.1. A megyei térségi fejlesztési koncepciókat, programokat és a településfejlesztési koncepciókat, rendezési terveket a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006.(II.7.) Korm. rendelet szerint az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet által meghatározott cselekvési programban foglaltakkal összhangban kell kidolgozni.

1.3.10. Térségi jelentőségű árutermelő mezőgazdasági térség

(A Határozat 2.10. számú melléklete)

- 1.3.10.1. A térségi jelentőségű árutermelő mezőgazdasági térség területein az árutermelő gazdálkodásra alkalmas termőföldek védelme érdekében a kiváló termőhelyi adottságú szántóterületekre meghatározott ajánlásokat kell alkalmazni.

1.3.11. Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter által érintett település

(A Határozat 2.11. számú melléklete)

- 1.3.11.1 Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter területével érintett település településrendezési tervének készítése során figyelembe kell venni, hogy az OTrT 8.§ (2) bekezdése szerint a kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet beépítésre szánt területté nem minősíthető.

1.3.12. Borvidéki szőlőkataszter által érintett települések

(A Határozat 2.12. számú melléklete)

1.3.12.1 Az övezet által érintett település településrendezési terveinek és helyi építési szabályzatának készítése során figyelembe kell venni, hogy az OTrT 8.§ (1) bekezdése szerint „borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet beépítésre szánt területté nem minősíthető”.

1.3.13. Szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület

(A Határozat 2.13. számú melléklete)

1.3.13.1.A szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható területen szélerőmű, szélerőműpark létesítése

- a) magterületen, ökológiai folyosón és puffterületen,
- b) védett természeti területen,
- c) Natura 2000 területen,
- d) erdőterületen, erdőtelepítésre alkalmas területen
- e) országos jelentőségű tájképvédelmi területen
- f) világörökségi területen, történeti település településkép-védelmi területén,
- g) pusztai tájgazdálkodás térségében,
- h) repülőtér és műszaki infrastruktúra hálózatok védőtávolságán belül,
- i) települési terület zajvédelmét biztosító védőtávolságon belül
nem javasolt.